

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/353/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205516
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614205516.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1./ L. E., nar. XX.XX.XXXX, S. XX, XXX XX R. Z. a X./Monika E., nar. XX.XX.XXXX, S. XX, XXX XX R. Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 3.016,80 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník, č. k.: 7C/225/2014-113 zo dňa 20.07.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Svidník (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým uznesením pripustil, aby do konania vstúpil vedľajší účastník na strane žalovaných v 1. a 2. rade Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828.

V odôvodnení uviedol, že žalobca v predmetnej veci žalobou zo dňa 13.10.2014 žiadal súd prvého stupňa, aby zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade k zaplateniu sumy 3.013,80 Eur s prísl.. Dňa 11.11.2014 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaných Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom v Prešove. Proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania podal žalobca námietky, v ktorých poukázal na to, že v konkrétnom prípade nie sú splnené podmienky na vznik vedľajšieho účastníctva na strane žalovaných. Súd prvého stupňa nevzhladol dôvodnosť námietky žalobcu a prijal, záver, že právo vedľajšieho účastníka zúčastniť sa konania vyplýva z ust. § 93 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku a navyše v čase vstupu vedľajšieho účastníka do konania (11.11.2014) nebol podmienkou pre vstup vedľajšieho účastníka súhlas toho, na strane koho do konania vstúpil.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc absenciu súhlasu žalovaného so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a poukazujúc na právnu úpravu účinnú od 01.01.2015, v zmysle ktorej súčasťou podnetu na vstup vedľajšieho účastníka do konania musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak sa na podnet neprihliada.

Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a vstup vedľajšieho účastníka do konania nepripustil.

K podanému odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník na strane žalovaných, ktorý navrhol z dôvodov, ktoré bližšie charakterizoval napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Odvolačný súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 a dospel k záveru, že uznesenie je správne. Odvolačný súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého uznesenia a na doplnenie jeho správnosti poznamenáva.

Zákon č. 353/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v § 93 ods. 3 O.s.p. sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie:

"Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, 10b) súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada.". Tento zákon nadobudol účinnosť 01.01.2015. Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel rešpektujúc ústavnú zásadu práva na spravodlivý proces k záveru, že vstup vedľajšieho účastníka do konania je potrebné posudzovať podľa zákona účinného v čase jeho vstupu. Je rozhodné, že vstup vedľajšieho účastníka do konania bol prvostupňovému súdu oznámený dňa 11.11.2014 a v rozhodnom období sa explicitne zákonom súhlas účastníka, na strane ktorého vystupovať v konaní mieni, nevyžadoval tak, ako to predpokladali právne predpisy účinné v čase oznámenia vstupu. Iba takýto ústavno-konformný výklad dáva zadosť vyššie spomenutej zásade práva na spravodlivý proces. Vo svetle týchto úvah odvolačný súd pristúpil k preskúmaniu veci v zmysle ustanovení účinných v čase oznámeného vstupu (t.j. ku dňu 11.11.2014).

Účinky procesných úkonov súdu i účastníkov, ktoré s nimi spájala či nespájala predchádzajúca práva úprava zostávajú zachované (srov. např. Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M.: Občiansky súdny rád, komentár, II. díl, 6. vydání, C.H. Beck, Praha, 2003, str. 1053).

Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, je registrovaným združením, u ktorého je v evidencii občianskych združení vo výpise z registra uvedený predmet činnosti - spotrebiteľské.

Z uvedeného je zrejmé, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, je združením, ktoré môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník vo veci ochrany práv spotrebiteľa (ide o predmet jeho činnosti).

Z dôvodovej správy k § 93 ods. 2 O.s.p. (k novele účinnej od 15.10.2008): „Navrhovaná právna úprava súvisí s právnou úpravou v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení 539/2005 Z. z. a zákona 326/2007 Z. z., v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a pod. Navrhovaná právna úprava umožňuje rozšíriť predmet konania na návrh vedľajšieho účastníka. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konaní (najmä na strane navrhovateľa) ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne“.

Podľa bodu 50 uznesenia Súdného dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10 (Pohotovosť s.r.o. proti Ivete Korčkovskej) „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52).

Nevyslovenie súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nie je možné považovať za nesúhlas účastníka konania so vstupom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej vo veci 6Cdo 323/2013).

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže výslovný nesúhlas žalovaných v 1. a 2. rade so vstupom vedľajšieho účastníka nie je obsahom spisu.

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému používaniu neprijateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou.

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tej strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania.

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdného dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOST', bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdného dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdný dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

S poukazom na čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, podľa ktorého súd nemá aplikovať a prihladiť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle cieľov Smernice Rady 93/13/EHS je treba ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. vykladať tak, že ak vedľajší účastník vstúpil do konania do právoplatného skončenia veci, je treba mu rozhodnutie doručiť a umožniť mu podať opravný prostriedok, ak sa takýmto opravným prostriedkom dá zabrániť porušeniu čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 ES o neprijateľných zmluvných podmienkach.

Občiansky súdny poriadok vôbec nebráni vedľajšiemu účastníkovi podať opravný prostriedok do právoplatného skončenia konania. Prioritu musí mať verejný záujem na zbavení spotrebiteľa účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky v rovine pravidiel verejného poriadku (uznesenie C-76/10, bod 50).

Súd je povinný vykladať aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne skončené.

Prvostupňový súd umožní vedľajšiemu účastníkovi vykonať všetky úkony, ktoré budú v záujme spotrebiteľa, ak sa nimi prispeje k poskytnutiu ochrany proti neprijateľným podmienkam a nekalým obchodným praktikám (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo 27/2012).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.